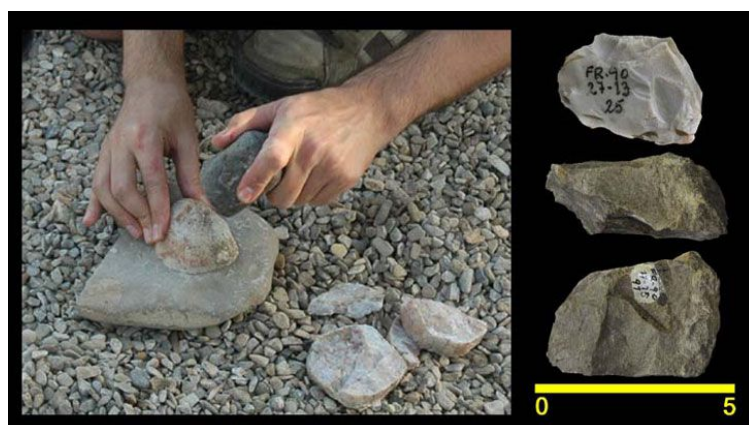

03/03/2016

Caracterització de la talla sobre enclusa desenvolupada al jaciment de Font del Ros

Investigadors del Centre d'Estudis del Patrimoni Arqueològic de la Prehistòria (CEPAP-UAB) presenten els resultats d'una recerca que ha contribuït a caracteritzar les tècniques de talla desenvolupades al jaciment mesolític de Font del Ros (Berga, Barcelona), entre elles, la poc estudiada talla bipolar o talla sobre enclusa. Aquest estudi s'emmarca dintre la línia de recerca d'aquest grup que pretén profunditzar en els comportaments humans desenvolupats al Prepirineu oriental al llarg dels darrers 50.000 anys.

Talla bipolar i materials procedents de l'ocupació mesolítica de Font del Ros. A l'esquerra: exemple experimental de talla bipolar en què s'observa la interacció entre el percussor, l'enclusa i un còdol de quars a partir del qual s'obtenen eines lítiques tallants. A la dreta: nuclis de sílex sobre els quals s'ha aplicat la talla sobre enclusa.

La talla bipolar (o talla sobre enclusa) és un mètode d'elaboració d'eines lítiques que inclou la interacció de tres elements: el percussor, l'enclusa i la matèria primera explotada. Es

tracta d'una tècnica de talla senzilla que permet obtenir eines de pedra tallants de manera ràpida alhora que facilita l'explotació de materials de baixa qualitat. Malgrat tot, la identificació d'aquest comportament en jaciments arqueològics no ha despertat gaire interès fins als darrers anys. La baixa estandardització de les eines obtingudes junt amb la dificultat d'identificar trets diagnòstics d'aquest mètode de talla ha fet que en moltes ocasions la seva caracterització s'hagi limitat només a conjunts experimentals.

Al jaciment mesolític de Font del Ros (Berga, Barcelona) s'han recuperat nombroses restes relacionades amb la talla sobre enclusa. Entre aquestes podem esmentar nuclis, ascles i deixalles de talla així com objectes diagnòstics com còdols amb depressions centralitzades (*pitted stones*) o peces estellades. El treball publicat se centra en la descripció d'aquest conjunt d'eines i pretén determinar quin va ser el paper d'aquesta tècnica de talla al llarg de l'ocupació del jaciment fa uns 10.000 anys.

El programa d'anàlisi desenvolupat ha permès la detecció de morfologies característiques de la talla bipolar sobre la superfície de les peces de sílex i quars. D'aquesta manera s'han pogut relacionar els materials lítics amb el tipus d'obtenció del qual provenen: talla bipolar o talla a mà alçada mitjançant la qual s'obtidrien les eines sense la necessitat d'una enclusa.

Els patrons detectats indiquen que aquestes tècniques no són excloents. Els resultats obtinguts a partir de l'anàlisi estadística assenyalen que ambdues modalitats s'utilitzen de manera alterna. La talla bipolar va ser utilitzada per obtenir peces de petites dimensions que probablement van ser emprades per fabricar estris relacionats amb la caça. Paral·lelament la correlació entre la talla bipolar i la documentació de còdols amb depressions centralitzades reforça la idea que aquesta tècnica va ser utilitzada de manera generalitzada a les ocupacions mesolítiques de Font del Ros al llarg de gairebé 2.000 anys.

Les conclusions obtingudes remarquen la importància de la talla sobre enclusa dintre de les activitats productives del caçadors-recol·lectors d'inicis de l'Holocè a la zona del Prepirineu català. La seva persistència indica que és una tècnica efectiva per obtenir les eines necessàries per afrontar la subsistència diària. La versatilitat d'aquest sistema de talla suggereix que va permetre l'expansió cap a nous ecosistemes a partir de l'obtenció d'eines elaborades amb matèries primeres de baixa qualitat.

Xavier Roda Gilabert

Centre d'Estudis del Patrimoni Arqueològic de la Prehistòria (CEPAP-UAB)

Javier.Roda@uab.cat

Referències

[View low-bandwidth version](#)